

2025Z12883

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het bericht dat de uitbreiding van het hoogspanningsnet is vertraagd* (ingezonden 20 juni 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Uitbreiding hoogspanningsnet jaren vertraagd in Gelderland, Utrecht en Flevopolder»¹?

Vraag 2

Wat vindt u van dit nieuws?

Vraag 3

Hoe kan het dat de uitbreiding van het hoogspanningsnet in deze regio's jaren vertraging oploopt?

Vraag 4

Wat zijn de economische en maatschappelijke gevolgen van de vertraging?

Vraag 5

Hoe strookt dit nieuws met het Landelijk Actieplan Netcongestie (LAN) en de acties die hieruit volgen? Hoe kan het dat er alsnog vertraging wordt opgelopen?

Vraag 6

Wat kunt en gaat u doen om vertragingen bij het oplossen van netcongestie te voorkomen? Welke nieuwe acties gaat u ondernemen?

Vraag 7

Hoe ziet de planning er in andere regio's uit? Is er een kans dat ook in andere regio's vertraging wordt opgelopen? Zo ja, in welke regio's is hier sprake van?

¹ NOS, 12 juni 2025 «Uitbreiding hoogspanningsnet jaren vertraagd in Gelderland, Utrecht en Flevopolder». (<https://nos.nl/artikel/2570823-uitbreiding-hoogspanningsnet-jaren-vertraagd-in-gelderland-utrecht-en-flevopolder>).

Vraag 8

Gaat u netbeheerders helpen met het sneller vinden van geschikte locaties voor hoogspanningsstation? Gaat u acties ondernemen om het vinden van locaties en het verkrijgen van vergunningen hiervoor te versnellen?

Vraag 9

Wat kunt u als Minister aanvullend doen om vertraging van het verzwaren van het elektriciteitsnet te voorkomen?

Vraag 10

Hoe wordt voorkomen dat snelle realisatie ten koste gaat van goede inpassing en participatie omwonenden?

Vraag 11

Door het niet honoreren van het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) «Koersen op klimaatneutraal»² valt dekking weg voor netcongestie aanpak provincies. Bent u bereid dit te repareren om te voorkomen dat de netuitbreidingen verder gaan vertragen? Zo ja, met hoeveel middelen gaat u dit per wanneer regelen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 12

Bent u bekend met het bericht «Amsterdams elektriciteitsnet blijft langer overvol: bouw van nieuwe stroomstations vertraagd»³?

Vraag 13

Wat vindt u van dit bericht?

Vraag 14

Bent u bekend met de kritische situatie in het deelnet Vijfhuizen waar onder andere Schiphol en de Zuidas onder vallen?

Vraag 15

Bent u bekend met het feit dat de groei van datacenters overbelasting gaan veroorzaken in het deelnet Vijfhuizen vanaf winter 2026/2027?

Vraag 16

Klopt het dat er soms capaciteit is gereserveerd voor partijen die hier langere tijd geen gebruik van maken, zoals bijvoorbeeld datacenters die nog geen vergunning hebben? Zo ja, hoe vaak komt dit voor en om hoeveel capaciteit op het net gaat het?

Vraag 17

Wat gaat u doen om deze ongebruikte capaciteit, die daardoor niet beschikbaar is voor andere doeleinden (met mogelijk meer maatschappelijke waarde), ter beschikking te stellen aan andere partijen?

Vraag 18

Bent u het eens dat een mogelijke oplossing zou zijn het terugdraaien van de contractruimte die aan datacenters is vergeven?

Vraag 19

Welke concrete stappen gaat u zetten om ervoor te zorgen dat de regio in het deelnet Vijfhuizen niet te maken krijgt met stroomuitval vanaf de winter 2026–2027?

Vraag 20

Hoe verhoudt dit nieuws zich tot het Codebesluit prioriteringsruimte bij transportverzoeken, die maatschappelijke prioritering aan zou moeten brengen binnen transportverzoeken?

² Raad voor het Openbaar Bestuur, maart 2024, «Koersen op klimaatneutraal». (open.overheid.nl/documenten/7445d5bf-a69a-4624-a549-69216db55a0e/file)

³ Parool, 17 juni 2025, «Amsterdams elektriciteitsnet blijft langer overvol: bouw van nieuwe stroomstations vertraagd» (www.parool.nl/amsterdam/amsterdams-elektriciteitsnet-blijft-langer-overvol-bouw-van-nieuwe-stroomstations-vertraagd~b11a37a0/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F).

Vraag 21

Werkt dit codebesluit goed om ervoor te zorgen dat projecten met meer urgentie en toegevoegde maatschappelijke waarde voorrang krijgen op andersoortige projecten? Zo niet, wat zou er nog meer moeten gebeuren?

Vraag 22

Hoe staat het met de uitvoering van motie-Kröger (Kamerstuk 29 023, nr. 547) over het in kaart brengen van op welke locaties lokale opwek netcongestie-verlagend werkt en daar deze lokale opwek aan te jagen? Hoe gaat u deze motie uitvoeren?